

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ПРОСВЕТЕН ЛЪЧ – 1905” ГРАД САПАРЕВА БАНЯ, ОБЛАСТ КЮСТЕНДИЛ

ДОКЛАД

за осъществените читалищни дейности
от Народно читалище „Просветен лъч – 1905“
през 2023 година

Читалище „Просветен лъч – 1905“ е онова духовно огнище, което пази и доразвива българските традиции, създава привлекателни форми на работа, запознава хора с историческото наследство, приобщава младежите за дейности и изяви, популяризиращи българската култура.

НЧ „Просветен лъч – 1905“ продължи своята работа и през 2023 г. изпълнявайки своите приоритетни задачи:

1. Уреждане и поддържане на общодостъпна библиотека;
2. Развитие и подпомагане на любителското художествено творчество;
3. Събиране и разпространяване на знания за родния край;
4. Предоставяне на компютърни и интернет услуги по програма „Глобална библиотека“;
5. Грижливо и отговорно отношение към имуществото и финансите на читалището;

I. БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ

През 2023 г. библиотека към НЧ „Просветен лъч” гр. Сапарева баня продължи да изпълнява успешно основните функции, свързани с предоставянето на информационни ресурси и услуги за удовлетворяването на образователните, информационни, културни и личностни потребности на своите ползватели.

1. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ

Основните приоритети в дейността на библиотеката бяха:

- Насърчаване на четенето със специално внимание към децата.
- Специално внимание към постоянното обновяване и обогатяване на библиотечните колекции с традиционни /книжни/ и други носители на информация.
- Да осигурява равен достъп до знание, информация и услуги за всички жители и общности в Сапарева баня и региона;
- С цел опазване на библиотечните фондове да се активизира работата по издирването и прибирането на невърнатата литература.

- Продължаване работата по библиотечен софтуер „Електронен каталог” на библиотечните документи в библиотеката и поддържане сайта на библиотеката.
- Да продължи да събира информация с местно значение и да я предоставя на ползвателите. Да се обновява информацията на сайта на библиотеката.
- Продължаване на добрите традиции в културната дейност и включване на нови форми.

2. ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА И ПЕРСОНАЛ

Библиотеката се обслужва от един квалифициран библиотечен специалист. Общия брой работни дни за 2023 г. са 248, от които 26 дни платен годишен отпуск.

3. ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ.

1. Библиотечно и информационно обслужване

1.1. Организация на работата по обслужването на читателите в следните направления и обеми за 2023 г.

Читатели –	222
Посещения –	2 371
- заемна за дома	1194
- в читалня	682
- ползватели на ИКТ	495

Заети библиотечни документи – 3 692 тома

Справки – 10

1.2. Единна регистрация на читателите на библиотеката

1.3. Редовно се информират читателите за услугите, които предлага библиотеката и се запознават с Правилника за обслужване.

1.4. Онагледяване на фондовете и текуща подмяна на износените табели;

1.5. Попълва се периодично сайта на библиотеката и страницата на читалището в социалните медии с актуална информация.

2. Комплектуване и каталогизация.

Библиотеката ни разполага с 16 214 тома библиотечни документи, от които 15 814 тома на български език и 400 тома на чужд език.

2.1. Комплектуване:

През изтеклата 2023 г. се набавиха 90 тома библиотечни документи, разпределени както следва:

По вид на изданията:

1. 90 т. книги
2. 1 бр. периодични издания

По език на изданията

1. Български език 90 т.

Основно структурно разпределение:

1. Отраслова литература	5%
2. Художествена литература	62 %
3. Детска литература	33%

2.2. Каталогизация

През 2023 г. се допълва локалния е- каталог. Въведени са всички нови библиотечни документи . Продължи работата по електронния каталог на сайта на библиотеката.

3. Информационни технологии

3.1. Продължава работата по програмният продукт е - каталог и сайта на библиотеката.

3.2. Оказва се помощ на потребители при работа с ИКТ.

4. Опазване на библиотечните фондове

4.1. Сканират се библиотечни документи с местно значение

5. Подготовка и участие в библиотечни програми и проекти.

5.1. Тази година към Министерство на културата по направление за библиотеките бе обявен проект за кандидатстване по Програма „Българските библиотеки- съвременни центрове за четене и информираност”-2023 г. Разработихме един проект и го реализирахме до края на 2023 г. Библиотечната колекция е обогатена с 72 тома библиотечни документи на стойност 1229.95 лв. Проекта се реализира в края на 2023 г. и новите книги са регистрирани в началото на 2024 г.

5.2. По програма „Българските библиотеки – място за достъп до информация и комуникация за всеки” – част от инициативата „Глобални библиотеки” на МК, фондация „Бил и Мелинда Гейтс” и Програма на ООН за развитие, читалищната ни библиотека продължава да се включва във всички начинания, обучения и отговорности относно подписаният договор.

6. Маркетинг и връзка с обществеността.

6.1. Ефективно използваме печатните и електронни средства за информация и средства за комуникация при отразяване дейността на библиотеката.

6.2. Редовно подготвяме и публикуваме материали и информация за ресурсите на библиотеката / на сайта и в печатен вид/.

6.3. През 2023 г. са организирани 13 библиотечни мероприятия, които са отразени в раздел „Културен живот”

4. МАТЕРИАЛНО ТЕХНИЧЕСКА БАЗА

1. Поддържа се всички технически средства и съоръжения и материалната база.

5. СГРАДЕН ФОНД

Библиотеката е разположена в обширна зала на площ 120 кв.м.

6. ФИНАНСИРАНЕ

През 2023 г. библиотеката е разполагала с бюджет 18 020 лв. Разходването на средствата, финансовото управление и контрол се осъществяват съобразно законодателството във финансовата сфера и счетоводната политика.

II. КУЛТУРЕН ЖИВОТ

През 2023г. бяха проведени следните културни мероприятия:

- 01.01 – Кукерски празници – участваха 4 групи от различни места.
- 21.01 – Бабинден –с бабите от ФГ „Германея“, гости и майки на новородени деца отпразнувах празника по традиция.
- 23.01 - Организиран и обявен конкурс за детска рисунка „Апостолът на свободата през детските очи” с награди и изложба.
- 16.02 - „Детството на Васил Левски”- литературно четене на книга, по повод 150 години от гибелта на Апостола- проведено в библиотеката

- 17.02 – 150 години от гибелта на Васил Левски – общинско тържество проведено в големия салон на читалището организирано от Общинска администрация, НЧ „Просветен лъч-1905“, ДГ „Св. Анна“, СУ „Христо Ботев“ и други читалища в общината
- 01.03 – Посрещане на Баба Марта – тържество с учениците от двата 1 клас от СУ „Христо Ботев“ посрещнаха баба Марта с песни и стихове.
- 03.03 – Тържество по повод 3 март- слово, водещ и програма с участието на СУ „Христо Ботев“ и ДГ „Св. Анна“ и поднасяне на венци и цветя.
- 04.03 – Тодоровден – традиционно надбягване с коне „кушия“. Общински празник организиран от НЧ „Просветен лъч -1905“ и Общинска администрация с участие на състезатели от съседни села и градове.
- 31.03 – Празник на детската книга „Книжка веселушка“ с участието на деца от ДГ „Св. Анна“- проведен в малкия салон на читалището.
- 13.04 – Велики четвъртък – ФГ „Германея“ и гости показаха как се боядисват яйца с естествени бой.
- 06.05 – участие на ФГ „Германея“ на събора в кв. Гюргево.
- 11.05 – Регионална среща на библиотечните дейци от област Кюстендил по повод 11 май- професионален празник на библиотечните дейци.
- 21.05 - ФГ „Германея“ към НЧ „Просветен лъч-1905“ гр. Сапарева баня се представи отлично на НФФ „Костандово“ 2023.
- 10.06 – участие на ФГ „Германея“ в 1 ви НФС- фестивал с. Крайници, взеха второ място.
- 16.06 – участие като гости – 10 години на НЧ „От извора 2013“.
- 20.06 - „Пътека през времето“ среща с учениците от 7 клас на СУ „Христо Ботев“ в библиотеката, презентирани на стари фотографии на Сапарева баня.
- 24.06 – участие на ФГ „Германея“ – XI регионален фестивал „ЕНЬОВДЕН“ гр. Перник.
- 22.07 – участие на ФГ „Германея“ – IX ФФ „Фолклорна среща“ с. Елешница.
- 12.08 – Общински празници – с участието НЧ „Просветен лъч-1905“, Общинска администрация и читалищата в общината.
- 26.08 – участие на ФГ „Германея“ в НФ и спечелиха 1-во място в с. Говедарци.
- 30.08 – ФГ „Германея“ участваха в XX Черноморски събор „Евро фолк – 2023“.
- 04.09 - Витрина по повод 6 септември- Съединението на България, разположена в библиотеката.
- 09.09 – участие на ФГ „Германея“ в II-ри МФФ „Разметаница пее и танцува“ гр. Бобов дол.
- 07.10 – ФГ „Германея“ – взеха участие XVIII МФФ "Малашево пее и танцува" с. Микрево.
- 01.11 – „Будители от родния край“– Библиотеката към НЧ „Просветен лъч – 1905“ подготви презентация, която се излъчи на видео-стената на „Тейзера“. Участие заедно с учениците от СУ „Христо Ботев“, и ДГ „Св. Анна“ в празнично факелно шествие, с портретите на известни личности.
- 17.11- „Ден на четенето“-литературно четене в библиотеката с деца от ДГ „Св. Анна“ и ученици от 1 клас на СУ „Христо Ботев“ с участието на обществени личности от Сапарева баня.
- 21.11 – Ден на християнското семейство –празник организиран от НЧ „Просветен лъч“ и 1 а клас на СУ „Христо Ботев“ с участието на отец Димитър и родителите на децата.
- 29.11 – „Здрав дух – здраво тяло“- организиране на среща – консултация със здравен експерт, с безплатна диагностика на биометрични данни за тялото и кожата. Срещата се проведе в библиотеката.

- 06.12 – Изготвяне на плакати за Коледните и Новогодишни празници и оказване на помощ при украсяването на града ни.
- 08.12 – запалване на коледната елха –организиране на празника с участието на ДГ „Св. Анна“, СУ „Христо Ботев“.
- 22.1 2 – Коледен благотворителен концерт с коледен базар – НЧ „Просветен лъч“, Общинска администрация, СУ „Христо Ботев“, ДГ“СВ. Анна“, и читалища от общината.

III. ЛЮБИТЕЛСКО ТВОРЧЕСТВО

През изминалата 2023 г. читалището продължи работата си в посока привличане на деца и развиване на техните знания, умения и таланти. Към читалището функционираха:

- Курс по английски език с преподавател Елка Йоцова с 15 ученици, които устояват допълнителни знания в чуждоезиковото обучение.
- Школа по модерни танци с преподавател Мариета Попадийна – денс – фармация „Олимпей“ с 25 деца, които изучават хип-хоп, модерен балет и латино танци.
- Съществена част от дейността на читалището е грижата за разширяване и развитие на любителското художествено творчество. Читалището се явява като най-естествения мост между миналото и съвременното и ролята му при създаването, укрепването и възпроизвеждането на традициите и културата.
- През 2023 година активен творчески живот води фолклорна група „Германей“ – участват в почти всички местни културни събития, регионални, национални и международни фестивали. Тук е мястото да изкажем нашата благодарност към ръководството на Общината за осигуряване на транспорт за изяви на групата. Участват на ФГ „Германей“ във фолклорни фестивали:

21.05 – Участие в XXVI – ти Национален фолклорен фестивал „Костандово – 2023“

10.06 – I-ви Национален фолклорен събор – фестивал „Между Верила и Рила“ с. Крайници.

24.06 – XI – Регионален фестивал „ЕНЪОВДЕН“ 2023 гр. Перник.

22.07 – IX – Фолклорен фестивал „Фолклорна среща“ с. Елешница.

12.08 – Участие в Общинските празници гр. Сапарева баня.

26.08 – X – Национален фестивал „Дар от природата“ с. Говедарци.

09.09 – II-ри Международен Фолклорен фестивал „Разметаница пее и танцува“ гр. Бобов дол.

07.10 – XVIII – ти Международен Фолклорен фестивал „Малашево пее и танцува“ с. Микрево.

IV. БЮДЖЕТ И МАТЕРИАЛНА БАЗА

През изминалата година читалището работи по утвърдени субсидии, отпуснати от държавния бюджет, общински бюджет и финансови постъпления от наеми, такси, членски внос и дарения.

Държавната субсидия за 2023 година е на стойност 41781лв. за три щатни бройки при държавен стандарт 14 497 лв., общинска субсидия в размер на 1100 лв., спечелен проект към Министерството на културата по програма „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност“ 2023 в размер 1229,66 лв. Средствата от държавната субсидия са изразходвани за заплати и осигуровки на персонала и издръжка. Общинските субсидия е изразходвана за участие във фолклорни фестивали. Прилагаме финансов отчет.

Една от основните ни постоянни задачи е да поддържа материалната база на читалището в добро състояние. Сградата се използва най-рационално за културни събития, общоградски чествания, конферентни и заседателни сбирки и др. обществени мероприятия. Наше задължение, което изпълняваме успешно, е да предоставяме добри условия.

За целта:

- поддържа в изправност всички технически средства и съоръжения;

- извършваме текущи ремонти на повреди, породени от ежедневното използване на базата;
- своевременно отстраняваме повреди по електрическата и ВиК инсталация;
- поддържаеме добри санитарни и хигиенни условия;
- спазваме изискванията на Инспекцията по труда, ХЕИ, Противопожарната служба.

Ние считаме, че през изминалата 2023 година постигнахме много, като оценяваме и възможностите да се работи за още по – добри резултати. Читалището се утвърждава като обществено – значима институция със собствен принос. Ръководството и екипът на читалището работят за разширяване кръга от партньори с културни институции, учебни заведения, както и в посока на подобряване на предлаганите услуги.

Търсим възможности за кандидатстване по проекти и програми.

05.03.2024г.
гр. Сапарева баня

Председател: Д. Димитров